

Maartenskerkgemeente
Protestantse Gemeente te Doorn

Beleidsplan Maartenskerkgemeente Doorn 2018-2022

met perspectief op ons kerk-zijn in 2025

Januari 2018

Contact: scriba@protestantsegemeentedoorn.nl
www.protestantsegemeentedoorn.nl

1. Voorwoord

Dit beleidsplan 2018-2022 is de uitkomst van een proces van reflectie op de uitvoering van ons vorige beleidsplan van 2015-2018 (2011-2017). Onderdelen van dit proces waren de uitvraag naar de kerngroepen in de zomer van 2016, het organiseren van een drietal gemeenteavonden in het seizoen 2016/2017 en de nota 'Kerk 2025 - Waar een woord is, is een weg'.

Het voorliggende beleidsplan gaat terug naar onze kern in de driedeling: 'Dienst aan God' (*Mystiek*), 'Dienst aan elkaar' (*Koinonia*) en 'Dienst aan de wereld' (*Diakonia*). Deze kern van kerk-zijn kan eenvoudig worden aangeduid met: 'mensen rondom Jezus'. Dit betekent een verlangen naar groeien in geloven, medemenselijkheid en leven in Gods Koninkrijk.

Het plan is opgebouwd uit een beschrijving van de Maartenskerkgemeente, haar visie, de omgevingsanalyse en de speerpunten voor de komende vijf jaar.

In de bijlage werken de kerngroepen de speerpunten uit die specifiek in hun werkgebied liggen.

2. Wie zijn we als Maartenskerkgemeente en wat is onze visie?

- a. De Maartenskerkgemeente is een levendige geloofsgemeenschap die huist in de eeuwenoude Maartenskerk, aan het centrale kruispunt van het dorp. Wij zijn een geloofsgemeenschap die wil leven *met* en *voor* God. God blijft voor ons een Mysterie en maakt zich tegelijkertijd aan ons bekend als Oorsprong, doel en zin van ons leven, als onze Schepper.
- b. In dat perspectief mogen wij dankzij de verlossing door Jezus Christus en in navolging van Hem leven als Zijn kinderen en als leerlingen van Jezus, zijn Zoon. Op zondag in de wekelijkse kerkdienst als 'oefenplaats', maar ook door de week, in woord, gebaar en daad.
- c. In het licht van het Evangelie (de Bijbel) zoeken we naar de zin, betekenis en 'roeping' van ons leven. Als gemeenschap vieren en delen wij ons geloof, zowel binnen als buiten de kerkmuren, daarin zoeken we naar aanknopingspunten in de hedendaagse cultuur.
- d. Wij zijn een gastvrije en uitnodigende gemeenschap waarin het persoonlijke geloofsgesprek met elkaar wordt gestimuleerd en waar vrijmoedig geloofs- en levensvragen gesteld mogen worden geleid door de Geest.
- e. In onze geloofsgemeenschap willen wij onze talenten en gaven inzetten voor elkaar, maar ook voor de mensen om ons heen, als vrucht van de Geest. Zo willen wij dienstbaar zijn aan God, elkaar en onze wereld. Wij weten ons geroepen om op verantwoordelijke manier te leven en zorg te dragen voor Gods goede schepping.

3. Omgevingsanalyse

Over geloven

- a. We leven in een toenemend seculiere en meer individualistisch ingestelde samenleving, waarin velen geen kennis meer hebben van de christelijke traditie en het christelijk geloof. De landelijke kerk heeft dit uitgelicht in de nota 'Kerk 2025'. Hoewel de betrokkenheid bij de kerk landelijk afneemt is er tegelijkertijd behoefte aan zingeving en houvast in deze snel veranderende wereld.
- b. In deze tijd heeft het christelijk geloof en het behoren tot een christelijke geloofsgemeenschap zijn vanzelfsprekendheid verloren. Van dit besef moeten wij doordrongen zijn. Zoals Stefan Paas¹ zegt: *“Waar geloof niet langer ‘hoort’ of ‘moet’ zal het van dag tot dag gevoed en onderhouden moeten worden”*. Dit is een kerntaak van onze gemeente. We moeten ons bezinnen op onze missionaire uitstraling en op hoe wij met respect, authenticiteit en vrijmoedigheid ons geloof kunnen uitdragen in woord en daad.

Over onze omgeving

- c. De Maartenskerk staat op een centrale plaats in het dorp. Dat is een voorrecht en een kans! Zij bevindt zich letterlijk en figuurlijk op het kruispunt van ons leven. Wij hebben hierin een rijke traditie die al eeuwen meebeweegt met de veranderende omgeving.
- d. Doorn is een dorp met een vrijwel afwezige nieuwbouw, hierdoor zijn de huizenprijzen hoog en is er weinig aanwas van jonge gezinnen. Uitbreiding van woningbouw is de eerste tien jaar niet te verwachten (vanaf 2022 realisatie Mariniersterrein).
- e. Ons dorp is gezegend met meerdere kernen (gemeenschappen) van christelijke oriëntatie. Wij ontmoeten deze met name in de Raad van Kerken, maar ook via informele banden van gemeenteleden onderling. We kunnen dus bondgenoten zoeken en vinden.

Over onze gemeente

- f. We zijn gezegend met een relatief groot aantal gemeenteleden dat zich op uiteenlopende wijze actief wil inzetten voor onze geloofsgemeenschap. Onze gemeente heeft een verhoudingsgewijs hoog participatie niveau. De kerkdiensten worden door een vaste kern van gemeenteleden trouw bezocht. Ook wordt er door veel gemeenteleden gebruik gemaakt van het jaarlijkse aanbod van Vorming en Toerusting.
- g. Onze gemeente vergrijsst en het ledental neemt af; waren er in 2016 nog 1385 leden, op basis van de huidige leeftijdsopbouw van de leden daalt dit naar verwachting onder de 700 leden in 2025. Deze trend is niet alleen zichtbaar in onze gemeente, maar doet zich landelijk voor in vele gemeentes.

¹ Uit Stefan Paas; “Vreemdelingen en Priesters” – gemeente als oefenplaats van gelovigen

- h. We zitten vol ambities om een bloeiende gemeente te zijn die een uitstraling heeft van 'geloof, hoop en liefde'. Dit vraagt om zorgvuldige afwegingen te maken ten aanzien van keuzes, mede door de beperkte mogelijkheden van de predikanten en gemeenteleden. Met name aan de zijde van de predikanten is er een sterke behoefte aan prioriteitsstelling vanuit de kerkenraad.
- i. Gezien de terugloop in de omvang van het aantal predikantsplaatsen in de afgelopen jaren en een verwachte verdere daling in de toekomst, doen we er goed aan om op zorgvuldige wijze onze vrijwilligers toe te rusten in verschillende taken, door hun verantwoordelijkheden te geven die ze kunnen dragen en die hen tot groei en bloei brengen. We zullen de komende jaren als gemeente moeten groeien in onze zelfredzaamheid.
- j. In de leeftijdsopbouw van de gemeente zien we dat bepaalde leeftijdsgroepen deels ontbreken. Hierbij valt te denken aan de jonge gezinnen en de 30-50'ers. Het bereiken van deze deels ontbrekende leeftijdsgroepen heeft onze prioriteit.
- k. De vermogenspositie van onze gemeente is op basis van in het verleden gevormde reserves, gezond, maar de jaarlijkse exploitatie is moeizaam en zal zonder acties op korte termijn sterk verslechteren. Historisch gezien is de jaarlijkse exploitatie steeds gebalanceerd geweest, we kunnen dat echter niet zomaar doortrekken naar de toekomst.
- l. De voortschrijdende (informatie)technologie roept nieuwe vragen op over de toegankelijkheid van onze communicatie, tegelijkertijd biedt dit nieuwe kansen om onze dorpsbewoners te bereiken. Er is een grote diversiteit aan media waaruit gekozen kan worden bij de vraag hoe we elke doelgroep willen bereiken en via welk medium dat het beste kan.

4. Randvoorwaarden voor een gezond beleid

- a. We staan voor goed rentmeesterschap: we laten het vermogen voor ons werken, maar we tasten het niet aan ten nadele van de toekomstige generaties. Wij realiseren ons dat exploitatietekorten ten laste van het eigen vermogen komen.
- b. Door de jaren heen is er een gezonde verhouding tussen het aantal kerkleden en de aanstelling van predikanten te bemerken. Omdat de omvang van de predikantsplaatsen soms schoksgewijs wijzigt, kan dit over de jaren tot positieve en negatieve resultaten leiden die elkaar in de tijd uitvlakken.
- c. De gebouwen zijn functioneel voor een tweërlei doel: voor ons gemeente-zijn en voor ons dorp; het is onze ambitie om deze gebouwen blijvend in te zetten voor ons dorp.
- d. In het stellen van prioriteiten is de schaarste aan bemensing een groter thema dan schaarste aan geld. Jaarlijks evalueren de

kerngroepen hun activiteiten in het licht van de driedeling van onze kern en stellen daarbij prioriteiten welke activiteiten daartoe bijdragen.

- e. We mogen een beroep doen op ieders betrokkenheid. Niet dwingend, maar enthousiasmerend.
- f. Een communicatielijijn die de onderlinge verbondenheid en geloofsopbouw en - overdracht effectief ondersteunt, via verschillende media (papier, internet, mail) blijft noodzakelijk.

5. Speerpunten 2018-2022

De volgende uitgangspunten voor de komende tijd geven invulling aan onze speerpunten:

- a. **Het voeden en onderhouden van ons geloof.** Investeren in een actieve en diepere individuele en gezamenlijke geloofsbeleving en zingeving. In eredienst, diaconaal en pastoraal handelen, kapelgebed en groepswerk.
- b. **Toerusten van gemeenteleden om op diverse gebieden mede verantwoordelijkheid te dragen in de zorg voor elkaar en de presentie in het dorp.** Dit door middel van interne scholing, maar ook gebruikmakend van het PKN-aanbod van cursussen.
- c. **Werken aan een inspirerende, verbindende en laagdrempelige toegankelijkheid** (doordeweeks en op zondag) voor ouders met kinderen, rand/niet kerkelijken en 'zinzoekers'. Hierin kan aansluiting gezocht worden met de hedendaagse cultuur. We mogen hierbij lef hebben en experimenteren.
- d. **Investeren in nieuwe communicatievormen** die onze zichtbaarheid en daarmee de toegankelijkheid voor de 10.000 inwoners van Doorn vergroten.
- e. **Het uitvoeren van een jaarlijks financieel actieplan** voor:
 - een meerjarige houdbare, gezonde exploitatie van onze gebouwen,
 - een gezonde exploitatie van 'het kerk zijn' door jaarlijks een beroep te doen op het dragen van de lopende exploitatie (waaronder de predikantsvergoedingen) vanuit levend geld (actie Kerkbalans, collecten en giften).

In de bijlage worden deze speerpunten in een jaarlijks werkplan uitgewerkt per kerngroep.

6. Keuzes over de inzet van predikanten en vrijwilligers

Bij het maken van plannen hoort ook de evaluatie of huidige taken/werkzaamheden nodig zijn en kunnen worden gehandhaafd, gezien de beperkte inzetmogelijkheden van betrokkenen. Om die reden heeft de Kerkenraad besloten om de volgende aanpassingen te maken aan het dienstenrooster:

- a. Beëindigen van de woensdagdiensten voor bid- en dankdag. Aandacht hiervoor zal plaatsvinden in de zondagse diensten voorafgaand of aansluitend aan beide momenten (zoals de oogstdienst).
- b. Verplaatsen van de nieuwjaarsontmoeting van 1 januari naar de eerste zondagdienst van januari.
- c. Anders inrichten (met vrijwilligers) of beëindigen oudejaarsdienst.
- d. Vertegenwoordiging kerkenraad in de zondagse eredienst in de Maartenskerk met 1 ouderling en 1 diaken. Voor Park Boswijk en het Zonnehuis geldt dat minimaal 1 ambtsdrager wordt ingezet.

7. Evaluatie

De kerkenraad zal elke vier jaar het beleidsplan evalueren en zo nodig aanpassen. Jaarlijks op een vast moment zal de kerkenraad de voortgang van de in het beleidsplan genoemde speerpunten evalueren.

Bijlage

Algemeen

De aandachtsgebieden per kerngroep verschillen, samen staan we ervoor om invulling te geven aan de 5 speerpunten:

	Eredienst	Pastoraat	Diaconie	Vorming en Toerusting	Financiën & Beheer	Communicatie	Gehele kerkenraad en gemeente
a. Voeden en onderhouden geloof	x	X	X	X		x	x
b. Toerusten gemeenteleden	x	X	X	x		x	x
c. Inspirerende, verbindende en laagdrempelige toegankelijkheid	X	x	x	X		x	x
d. Nieuwe communicatievormen	x	x	x	x	x	X	x
e. Uitvoeren financieel actieplan					X		x

X = belangrijk aandachtsgebied

x = aandachtsgebied, ondersteunend aan een andere kerngroep

Voor zover niet anders genoemd, blijven de kerngroepen zich bezighouden met de kerntaken waar zij voor staan. Op de volgende pagina's zijn uitsluitend de elementen genoemd die specifiek zijn in het kader van de genoemde speerpunten.

Kerngroep Eredienst

- Voortzetten van de organisatie van bijzondere diensten zoals in het afgelopen jaar de Kerkproeverij, de Maaltijddienst en de Top2000 dienst.
- Een nieuw initiatief voor 2018 is de organisatie van een zogeheten “Kliederdienst”, een initiatief om in het bijzonder jonge ouders meer te betrekken.
- Evaluatie van de al langer lopende initiatieven zoals “Doorn Zingt”.
- Kijken naar de overige (ca. 40) ‘gewone’ zondagse diensten en mogelijkheden verkennen voor meer laagdrempeligheid.
- Belangrijk is het besef dat je het nooit iedereen in een dienst naar het zin kunt maken. Daarnaast is het van belang te realiseren dat je niet elke zondagse dienst moet willen voorbereiden, want dat leidt onvermijdelijk tot overbelasting.
- Wat betreft het nadenken over en voorbereiden van (bijzondere) diensten legt de kerngroep Eredienst uitdrukkelijk een verband met speerpunt b. De uitdaging is om juist ook andere gemeenteleden mee te laten doen en mede verantwoordelijkheid te laten dragen bij de voorbereiding van diensten. Hierbij kan ook een relatie met speerpunt a worden gelegd door als kerngroep te bekijken hoe je mensen zo kunt stimuleren dat ze uit zichzelf mee willen gaan doen. De ervaring is dat een gerichte persoonlijke benadering van gemeenteleden vanuit de kerngroep daarbij in deze tijd zeker positief kan uitwerken.

Kerngroep Pastoraat

- De Kerngroep Pastoraat richt zich vooral op de eerste drie genoemde speerpunten.
- Wij onderscheiden drie lagen in het contact:
 - a. eerste lijn contact via sectiemedewerkers (= contactpersonen)
 - b. tweede lijn via pastorale ouderlingen
 - c. derde lijn via de predikanten de derde.

Ad a:

De zorg voor ouderen vraagt veel aandacht. Ouders met jonge kinderen krijgen weinig aandacht, ook omdat zij veelal geen aandacht vragen.

Ad b:

Wij willen het kringenwerk stimuleren en versterken en zo plaats bieden aan ontmoeting, (geloofs)gesprek en onderling pastoraat. Ouderlingen en sectiemedewerkers vervullen hierin een belangrijke rol. Na een aantal jaren vooral uitnodigend en verbredend te zijn geweest bieden sectiebijeenkomsten nu ook toenemend diepgang en ruimte voor geloofsgesprek.

Ad c:

Wij zullen ons bewust richten op de mogelijkheden om contact te maken met jongere leden en hun kinderen, eventueel in samenwerking met de andere kerken in onze omgeving. Dit kan tot gevolg hebben dat er minder of anders tijd beschikbaar is voor ouderenpastoraat.

- Er komen drie toerustingsavonden voor ouderlingen, contactpersonen en diakenen die ook bezoekwerk doen.
- Wij overwegen toerusting aan te bieden aan kringleiders.
- Wij overwegen scholing aan te bieden tot het begeleiden van uitvaarten.

Kerngroep Diaconie

- De kerngroep Diaconie is met name werkzaam in de eerste twee speerpunten: Het diaconaal handelen en het mede verantwoordelijkheid dragen in de zorg voor elkaar en de presentie in het dorp. De Diaconie doet dat in dienstbaarheid. Onder dienstbaarheid verstaat de diaconie het geven en ontvangen in de geest van de Bijbelse barmhartigheid en gerechtigheid.
- Hierbij gaat de Diaconie uit van contact op basis van gelijkwaardigheid van hulpvrager en hulpgever, en wederkerigheid in de vorm van wederzijds respect voor en acceptatie van ieders positie, keuze en oplossingen. Dit betekent dat de hulpvrager meebepaalt wat er gebeurt. De Diaconie gaat ervan uit dat zowel de hulpvrager als hulpgever elkaar iets te geven hebben.
- Dienstbaarheid kent vele facetten. Zo kan de Diaconie:
 - aandacht vragen voor nood bij mensen;
 - doorverwijzen naar instanties;
 - materiële- en immateriële hulp bieden;
 - soms de noodklok luiden als er misstanden wordenesignaleerd.

Het gaat hierbij om:

- aandacht voor mensen;
 - het inzamelen van geld;
 - het vormen van een netwerk rond mensen met problemen;
 - het fysiek inzamelen van voedsel.
- De Diaconie zoekt hierbij naar een balans tussen zorg voor de naaste omgeving en de mensen ver weg. Daarbij is zij een belangrijke gesprekspartner in het maatschappelijke veld.
 - De kerngroep Diaconie constateert dat met de gekozen speerpunten het risico bestaat dat we ons als Kerk te veel op onszelf en ons dorp richten. Juist de Diaconie ziet ook een taak wereldwijd. Zoals ook benoemd in het Beleidsplan van de Diaconie: 'dienstbaarheid aan de wereld'.

Kerngroep Vorming & Toerusting

- Het door de kerkenraad voorgestelde beleid wordt door V#T al in grote mate uitgevoerd. Van de nieuwe speerpunten zijn met name **a** en **c** voor V#T van belang.
- Verwezen wordt naar *Dietrich Bonhoeffers disciplina arcani*
- De kerk kent 2 schillen: de interne laag gericht op het geloofsgeheim en de externe laag gericht op anderen, dus meer een missionaire roeping.
- In het huidige programma-aanbod richt V#T zich met “Melk en vast voedsel” en “Bidden is een weg te gaan” specifiek op de kern. De meeste andere activiteiten zijn ook gericht op de buitenste schil.
- V#T wil zowel de interne schil (mensen die de taal van de kerk spreken) als de zinzoekers (de schare rond de kerk, die zich niet wil binden) bedienen.
- Onder het motto van "hoofd, hart en handen" organiseert de kerngroep diverse activiteiten die aansluiten bij bijbelse kerkelijke en maatschappelijke thema's. Deze activiteiten worden aangeboden in diverse vormen, zoals lezingen, workshops, excursies, films en muziek.

Kerngroep Financiën

- Vernieuwing aankondiging Kerkbalans.
- In samenwerking met de kerkenraad een actieplan opstellen om de steeds verder olopende (begrote) exploitatietekorten terug te brengen.
- Aularuimte van Tap DELA verwerven voor a) het zelf exploiteren van de aula, b) betrekken bij de exploitatie van de Koningshof of c) bijvoorbeeld het geheel verhuren aan een administratiekantoor o.i.d.
- Het archiveren van het kerkelijk archief.
- Plannen ontwikkelen voor de kosterwoning na het op termijn vertrek van de huurster.
- De accountantscontrole vervangen door een opdracht van overeengekomen specifieke werkzaamheden door een accountant.

Kerngroep Communicatie

- Communicatie is van ons allemaal. Het is een middel om de doelen die we gesteld hebben in het beleidsplan te kunnen behalen.
- Belangrijk is om een kernboodschap te formuleren aan de hand van dit beleidsplan waarin ieder gemeentelid zich kan herkennen en dit

ook (idealiter gezien) kan doorvertellen. De kernboodschap moet in alle communicatiemiddelen terugkomen.

- De website moet het centrale punt zijn van waaruit de communicatie vorm krijgt. Alle informatie en nieuws (ook die via andere social media kanalen wordt verspreid) moet hier samenkomen. Daarom is het van belang de huidige website toekomstbestendig te maken en aan te passen/om te vormen zodat deze voldoet aan de eisen van deze tijd.
- Daarnaast zullen nieuwe communicatievormen onderzocht en ontwikkeld moeten worden, aanvullend op de website, die datgene wat we met dit beleidsplan willen bereiken, ondersteunen (denk aan Facebook, Twitter, WhatsApp etc.).
- Daarvoor moet je weten wie je toehoorders zijn en gebruik maken van verhalen en beelden. Dus naast tekst, ook foto's en film.
- Het gebruik van foto's komt steeds meer op ons netvlies. Het ontwikkelen van een film over onze kerkelijke activiteiten en een eigen YouTube kanaal, is een wens voor 2018.
- Het is belangrijk om de kerngroep communicatie (nu 2 personen + twee webmasters) in menskracht uit te breiden en daarbij te zoeken naar mensen die elkaar qua competenties en talenten aanvullen en tijd hebben om dit voor onze gemeente te doen. Een training voor communicatiemedewerkers moet tot de mogelijkheden behoren, evenals het vrijmaken van financiële middelen om alle communicatiemiddelen optimaal in te kunnen zetten.
- Er zijn drie soorten media, een mix van deze middelen is nodig en beïnvloedt mede het succes van de communicatiestrategie: :
 - *Owned media* - onze eigen communicatiemiddelen, zoals de kerkklok, de kerkdienst, het kerkblad, de zondagsbrief en de website.
 - *Paid media* – dat kopen we in, zoals reclamespotjes via RTV Utrecht bijv, advertenties in de krant of op Facebook en Google, reclameborden langs het voetbalveld, billboards. Bij deze media is meestal beter meetbaar wat het resultaat is.
 - *Earned media* – die hebben we als kerkelijke gemeente 'verdiend' doordat mensen over onze kerk en onze activiteiten praten.
- Alle kerngroepen moeten vanuit hun eigen aandachtsgebied aangeven wat ze aan communicatie willen doen en daar ook zelf actief in worden. Niet om zelf de communicatie te doen, maar wel om de kerngroep van informatie te voorzien om te kunnen communiceren.
- Film maken over onze kerkelijke activiteiten.